

Llengua catalana

Sèrie 2

SOLUCIONS,

CRITERIS DE PUNTUACIÓ

I CORRECCIÓ

INSTRUCCIONS

- Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,1 punts, fins a un màxim de 2 punts, en els apartats 1, 2.1 i 2.2. Els errors dels exercicis 2.3, 2.4 i 3 («Expressió escrita») ja es tindran en compte en puntuar-los.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents:

Ningú està fora de perill: el clima colpeja els països rics

Fa ben poc, alguns dels països més rics d'Europa es van sumir en el caos, quan els rius es van desbordar furiosos a Alemanya i Bèlgica, centenars de persones van morir de calor al nord-oest dels Estats Units, al Canadà un incendi forestal va esborrar un poblet del mapa, Moscou va patir l'impacte d'unes temperatures que hi han batut rècords, etc.

Aquestes grans catàstrofes climàtiques d'Europa i l'Amèrica del Nord han sensibilitzat l'opinió pública sobre dos fets fonamentals demostrats per la ciència i la història: el món en general no està preparat per frenar el canvi climàtic ni per conviure-hi.

L'interrogant més important és si el nombre cada cop més elevat de catàstrofes registrades al món desenvolupat tindrà alguna repercussió en les mesures que adoptin els països i les empreses més influents del planeta per controlar les emissions dels gasos que escalfen l'atmosfera i reduir-les.

Els desastres agreujats per l'escalfament global han deixat al seu pas un rastre de morts i pèrdues econòmiques en gran part del món en desenvolupament: han arrasat cultius a Bangladesh, han destruït una sèrie de poblets a Hondures i han amenaçat l'existència mateixa de petits estats insulars. Els fenòmens meteorològics extrems solen causar un nombre de morts molt elevat i una gran destrucció als països en desenvolupament, però es considera que això és responsabilitat d'aquests països, i no un fenomen agreujat per més de cent anys de gasos d'efecte hivernacle generats pels països industrialitzats.

Les catàstrofes, cada cop pitjors, que colpegen ara els estats rics demostren que els països en desenvolupament tenien raó quan demanaven ajuda per lluitar contra el canvi climàtic i limitar-ne els efectes. I encara que no tothom pateix els mateixos efectes, en aquesta emergència climàtica ningú està fora de perill, tant si viu en un petit estat insular en greu risc de desaparició per la pujada del nivell de la mar com en un estat desenvolupat de l'Europa Occidental.

La Comissió Europea va presentar una sèrie de lleis per prohibir abans del 2035 la venda d'automòbils de gasolina i dièsel, exigir a gairebé totes les indústries que paguin per les emissions que produeixen i -el més important de tot- imposar un impost a les importacions provinents de països amb polítiques climàtiques menys estrictes. Es preveu, però, que aquestes propostes seran rebudes amb objeccions categòriques tant dins d'Europa com en països on les empreses es podrien veure amenaçades per la proposta d'un impost sobre el carboni.

Tot i que farà falta una anàlisi científica exhaustiva per relacionar el canvi climàtic amb les catastròfiques inundacions a Europa o l'extraordinària onada de calor registrada al nord-oest dels Estats Units, l'atmosfera és ara més càlida i reté més humitat, per la qual cosa ja en aquests moments provoca pluges més abundants a tot el món quan esclata una tempesta. No hi ha dubte que els fenòmens meteorològics extrems continuaran sent més freqüents i més intensos com a conseqüència de l'escalfament global.

Adaptació feta a partir d'un text de
Somini SENGUPTA (*The New York Times*), Ara (23 de juliol de 2021)

1. Comprensió del text i expressió

[3,5 punts en total]

1.1. Resumiu les idees principals exposades al text. El resum ha de tenir entre cent i cent vint-i-cinc paraules.

[1,5 punts]

Orientativament, un resum ben fet hauria de contenir aquestes idees essencials:

Alguns països rics han patit catàstrofes naturals a causa del canvi climàtic (1) i s'ignora si això es reflectirà en mesures per controlar les emissions de gasos a l'atmosfera (2). Aquests fenòmens ja són presents en països menys desenvolupats, que han demanat que se'ls ajudi a combatre el canvi climàtic (3); tanmateix, es creia que era responsabilitat seva, i no dels països industrialitzats i les seves emissions de gasos d'efecte hivernacle (4). Malgrat que tots els països es troben en risc, costarà que propostes com les de la Comissió Europea per lluitar contra el canvi climàtic siguin acceptades (5). Però és ben clar que aquestes catàstrofes relacionades amb l'augment de la temperatura de l'atmosfera es produiran més sovint i amb més intensitat (6).

Corregiu l'exercici tenint en compte els criteris següents:

El resum recull cinc o sis de les idees essencials del text d'una manera clara, ordenada

i precisa: ..... 1,5 punts

El resum és vàlid perquè recull en general la informació del text, però hi pot haver una certa imprecisió en l'expressió o algun oblit: ..... 1 punt

El resum té mancances a l'hora de recollir les idees expressades en el text (hi apareixen només dues o tres de les idees essencials) o presenta una expressió poc clara i precisa: ..... 0,5 punts

El resum no recull les idees essencials del text o presenta una expressió clarament desordenada i confusa, mancada de precisió: ..... 0 punts

El resum s'ha de valorar globalment: a partir de la proposta de puntuació quantitativa anterior i també d'acord amb la qualitat del conjunt, de manera que es poden adjudicar puntuacions intermèdies, com ara 1,25, 0,75 o bé 0,25 punts.

1.2. Expliqueu el significat que té l'expressió «ningú està fora de perill» que apareix al títol i a la línia 26 del text.

[1 punt]

Significa que tots els països pateixen o poden patir les conseqüències catastròfiques del canvi climàtic; aquestes no solament afecten els menys desenvolupats, els més desfavorits o els més petits, sinó que també tenen greus efectes sobre els països més rics d'Europa i d'Amèrica del Nord, per exemple. Per tant, tothom pot trobar-se en perill.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa: ..... 1 punt

Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat: ..... 0,75 o 0,5 punts

Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid: ..... 0,25 punts

Resposta clarament deficient: ..... 0 punts

1.3. Expliqueu què significa que aquestes catàstrofes «han sensibilitzat l'opinió pública» (línies 7-8).
[1 punt]

Vol dir que la societat de països rics d'Europa i Amèrica del Nord és cada cop més conscient de la gravetat del canvi climàtic, a causa d'aquests fenòmens meteorològics extrems que han afectat amb molta força aquests països.

S'ha de corregir la resposta atenent la qualitat global, a partir dels criteris següents:	
Resposta clara i completa:	1 punt
Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat:	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid:	0,25 punts
Resposta clarament deficient:	0 punts

2. Reflexió lingüística
[3,5 punts en total]

2.1. Escriviu l'antecedent dels pronoms següents, que trobareu subratllats en el text; és a dir, indiqueu a què es refereixen en aquest text en concret.
[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

- a) «hi» (línia 10): **canvi climàtic / amb el canvi climàtic**
- b) «-les» (línia 14): **emissions / les emissions (de gasos que escalfen l'atmosfera)**
- c) «-ne» (línia 25): **canvi climàtic / del canvi climàtic**
- d) «que» (línia 31): **emissions / les emissions**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.2. Escriviu un sinònim dels mots o expressions subratllats que hi ha a continuació, segons el sentit que tenen al text (els hi trobareu subratllats).
[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

- a) «[...] sobre dos fets fonamentals [...]» (línia 8): **bàsics, essencials, determinants, cabdals, primordials...**
- b) «el món en general no està preparat per frenar el canvi climàtic» (línia 9): **aturar, parar, contenir...**
- c) «Tot i que farà falta una anàlisi científica exhaustiva [...]» (línia 36): **malgrat que, encara que, a pesar que...**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.3. Completeu les frases següents amb una paraula derivada del mot que hi ha entre parèntesis i que s'ajusti al context de la frase, tal com es fa al model.
[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

Model: Hi ha diferències en la gestió de residus entre aquests països fronterers (FRONTERA).

- a) La política ambiental de l'empresa és molt assenyada (SENY).
- b) El govern brasiler (BRASIL) ha aturat moltes mesures de protecció de la selva del seu país.
- c) El resultat de la darrera reunió sobre el canvi climàtic ha estat decebedor (DECEBRE).

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

2.4. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa al model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.
[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

Model: Han demanat al ministre que presenti (PRESENTAR) les noves mesures a la premsa.

- a) Cal que la societat es plantegi (PLANTEJAR) la necessitat de dur a terme canvis en l'àmbit individual.
- b) Considerem imprescindible que l'ajuntament continuï prenent (PRENDRE, gerundi) decisions contundents per impulsar les energies renovables.
- c) Semblava com si les indústries no volguessin (VOLER) reduir les seves emissions de gasos, segons el que va aparèixer als mitjans de comunicació.
- d) Ens agrada que la societat reconegui (RECONÈIXER) l'actuació dels bombers a l'hora d'enfrontar-se a l'incendi.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

3. Expressió escrita

[3 punts]

Redacteu un text d'unes cent paraules a partir d'UNA de les dues propostes següents:

A. Considereu que el canvi climàtic i els seus efectes es poden aturar, o penseu que ja és massa tard? Doneu la vostra opinió sobre aquesta qüestió: podeu referir-vos, per exemple, a les conseqüències que té o pot tenir el canvi climàtic, a l'eficàcia o ineficàcia de les mesures adoptades per tal d'aturar-lo, a possibles aportacions individuals que hi poden ajudar...

B. Quan es produeix una catàstrofe natural (incendis, inundacions, onades de calor...), actuen un seguit de persones, com els cossos de bombers o de seguretat, personal sanitari, etc., la funció de les quals és ajudar aquells que s'hi han vist afectats o que es troben en risc. Us agradaria dedicar-vos en el futur a alguna d'aquestes professions? Expliqueu la vostra opinió; us podeu referir, per exemple, als seus avantatges o als seus inconvenients, a la vostra preferència personal...

• La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada a cadascun dels apartats que indiquem a continuació, però també s'ha de tenir en compte la qualitat global, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.

• Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.

• Si el text és molt breu, cada apartat es puntua d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació ..... 0,5 punts

Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació ..... 0,25 punts

Text desordenat i confús ..... 0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors ..... 0,75 punts

3-4 errors ..... 0,5 punts

5-6 errors ..... 0,25 punts

Més de 6 errors ..... 0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-2 errors ..... 1 punt

3-4 errors ..... 0,8 punts

5-6 errors ..... 0,6 punts

7-8 errors ..... 0,4 punts

9-10 errors ..... 0,2 punts

Més de 10 errors ..... 0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admet alguna deficiència lleu ..... 0,25 punts

El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen sovint ..... 0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admet algun error lleu ..... 0,25 punts

El text conté uns quants errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat ..... 0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament i la lletra és ben llegible ..... 0,25 punts

Hi manca algun dels elements anteriors ..... 0 punts